
Účetnictví nevýdělečných organizací

ZS 2020/2021

Michaela Strzelecká

Účetnictví nevýdělečných organizací - 2. část

Státní nevýdělečné organizace

(dále jen SNO) – NVÚJ

Některé vybrané účetní jednotky

NVÚJ – Vyhláška č. 410/2002 Sb.

NVÚJ

- Náplň přednášky

- Právní úprava,
- Funkce,
- Vymezení státních a samosprávných organizací,
- Zdaňování NNO - NVÚJ.

NVÚJ

Právní úprava

- jsou členěny na dvě základní skupiny:
 - Organizační složky státu – OSS,
 - Územně samosprávné celky – ÚSC.
- **Organizační složky státu (OSS)**
 - Jsou založeny státem – dle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů,
 - Hospodaří s majetkem státu,
 - Zákon rovněž upravuje způsob a podmínky hospodaření s majetkem ČR, postavení OSS, jejich zřizování a zánik,
 - Dle zákona o účetnictví jsou účetní jednotkou (§ 1, odst. 2, písm. c),
 - Nejsou právnickou osobou.

NVÚJ

- **Územně samosprávné celky (ÚSC)**
 - Obce, kraje,
 - Dle Ústavy ČR – právo na samosprávu,
 - legislativní vymezení
 - Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích,
 - Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích.
 - Dle zákona o účetnictví (§ 1, odst. 2, písm. a) jsou účetní jednotkou,
 - Jsou právnickou osobou.
- **Příspěvkové organizace**
 - Právnická osoba – zřízená k plnění úkolů veřejného zájmu
 - **Státní** příspěvkové organizace – zřizují je OSS,
 - **Nestátní** příspěvkové organizace – zřizují je ÚSC.

NVÚJ

- Funkce – vykonávají přenesenou pravomoc, která vychází z poslání OSS, ÚSC,
- **Poslání OSS** – sloužit občanům v souladu s Ústavou, chránit zájmy státu a občanů ČR,
- **Úkolem krajů a obcí je:**
 - Pečovat o všestranný rozvoj území a potřeb občanů,
 - Musí chránit veřejné zájmy.

■ Vymezení OSS

- Není právnická osoba (její jednání je považováno za jednání státu..), mezi OSS patří:
 - Ministerstva,
 - Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství,
 - NKÚ, SÚJB, ČSÚ, ČBÚ,
 - Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády ČR,
 - Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd ČR,
 - Úřad pro ochranu osobních údajů, GAČR,
 - Správa úložišť radioaktivních odpadů atd.

NVÚJ

■ Vymezení ÚSC

- Hlavní město Praha – nepatří ani mezi kraje, ani mezi obce, je zřízeno dle zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze,
- Kraje – vznik od 01. 01. 2000 (14 krajů), dle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích,
- Obce – vznikly od 01. 01. 2000, dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích
 - Obec: základní územní samosprávné společenství občanů, má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost,
 - Město – pokud má alespoň 3 tis. obyvatel,
 - Obce – mohou vytvářet svazky obcí.

Příspěvkové organizace

■ **Zřizovatel OSS**

- ❑ Ministerstvo kultury – muzea, galerie, hrady, zámky, národní památky..,
- ❑ Ministerstvo zdravotnictví – lázně, nemocnice..,
- ❑ Ministerstvo průmyslu – ČOI, Czech Trade..,
- ❑ Ministerstvo životního prostředí – Český geologický ústav, Český hydrometeorologický ústav..

NVÚJ

■ Zřizovatel ÚSC

- ❑ Nemocnice, léčebny,
 - ❑ Muzea památky, hrady, zámky..,
 - ❑ Domovy důchodců, domovy mládeže,
 - ❑ Divadla, knihovny..,
 - ❑ Školy – střední, základní, mateřské..
 - ❑ atd.
-

Nevýdělečné organizace (NNO, NVÚJ)

Zdaňování nevýdělečných organizací

- Dle zákona o DzP – daň z příjmů právnických osob (§ 17 - § 42),
- Odlišný postup oproti zdaňování podnikatelských subjektů
 - Podnikatelé – sledují souhrn příjmů a výdajů, výsledný VH upraví dle zákona a vytvoří základ daně (ZD),
- NO – veškeré příjmy a výdaje musí být během roku, resp. během účetní uzávěrky, ČLENĚNY dle hlavní a doplňkové (hospodářské) činnosti.

Nevýdělečné organizace (NNO, NVÚJ)

Vymezení poplatníků

- Dle ZdP (§18, odst. 8) – jsou poplatníky zejména:
- zájmová sdružení právnických osob, pokud mají tato sdružení právní subjektivitu a nejsou zřízena za účelem výdělečné činnosti,
- občanská sdružení včetně odborových organizací,
- politické strany a politická hnutí,
- registrované církve a náboženské společnosti,
- nadace, nadační fondy,
- obecně prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy.

Nevýdělečné organizace (NNO, NVÚJ)

Příjmy – členění

- Příjmy, které nejsou předmětem daně,
 - Příjmy, které jsou předmětem daně,
 - Příjmy od daně osvobozené,
 - Příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně,
 - Příjmy zahrnované do základu daně z příjmů.
-

Nevýdělečné organizace (NNO, NVÚJ)

Příjmy, které nejsou předmětem daně

(dle § 18, odst. 4, ZdP)

- úroky z vkladů na běžném účtu,
- příjmy z dotací, příspěvků na provoz a jiných podpor ze SR, rozpočtu kraje, rozpočtu obcí, ze státních fondů, z prostředků rozpočtu EU,
- z činností vyplývajících z jejich poslání (hlavní činnost) za podmínky, že náklady (výdaje) vynaložené dle ZdP v souvislosti s prováděním těchto činností jsou vyšší
- činnosti, které jsou posláním těchto poplatníků, jsou stanoveny zvláštními předpisy, statutem, stanovami, zřizovacími a zakladatelskými listinami.

Nevýdělečné organizace (NNO, NVÚJ)

Příjmy osvobozené od daně (§ 19 zákona ZdP)

- členské příspěvky dle stanov, statutu, zřizovacích listin,
- výnosy kostelních sbírek,
- příjmy plynoucí z pronájmu nemovitostí, které jsou součástí nadačního jmění a jsou zapsány v nadačním rejstříku,
- úrokové příjmy a výnosy z CP které jsou součástí nadačního jmění,
- příjmy plynoucí z pronájmu uměleckých děl, které jsou součástí nadačního jmění a jsou zapsány v nadačním rejstříku,
- a další...
 - (vždy je nutno pozorně číst podmínky, při splnění kterých se jedná o osvobození od daně !)

Nevýdělečné organizace (NNO, NVÚJ)

Příjmy, které jsou předmětem daně (§ 18 Zdp)

- U poplatníků, kteří nejsou založeni nebo zřízeni za účelem podnikání, jsou předmětem daně vždy:
- příjmy z reklam, z členských příspěvků, příjmy z nájemného (§ 18 odst. 3),
- u poplatníků kteří jsou veřejnou vysokou školou (vysoká škola je veřejná, soukromá, nebo státní - státní vysoká škola je vojenská nebo policejní), veřejnou výzkumnou institucí všechny příjmy, mimo investiční transfery a úroky z vkladů na BÚ (§ 18 odst. 5),
- poplatníci zřízeni k poskytování veřejné služby v Tv vysílání nebo rozhlasovém vysílání, všechny příjmy mimo investiční dotace a úroky z vkladů na BÚ (§ 18 odst. 14),

Nevýdělečné organizace (NNO, NVÚJ)

- u provozovatelů zdravotních zařízení všechny příjmy mimo investiční transfery, dotace na pořízení a technické zhodnocení majetku a úroky z vkladů na BÚ (18 odst. 15)

Shrnutí pravidel při stanovení ZD

- nejsou předmětem daně příjmy z hlavní činnosti, pokud N (V) na ně vynaložené jsou vyšší, (**P nejsou předmětem daně**),
- nejsou předmětem daně příjmy z dotací na provoz ze SR, ÚSC, ESF..,
- nejsou předmětem daně investiční transfery,
- nejsou předmětem daně úroky z vkladů na BÚ,
- osvobození od daně,
- položky odčitatelné od základu daně (ztráta, 100 % výdajů na výzkum a vývoj..) ,
- položka snižující základ daně (až o 30 %, max 1 milion Kč...),